

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในค้ำานพฤติกรรมครูในการใช้กิจกรรมและสื่อประกอบการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 นั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยไว้โดยตรงส่วนมากเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษในค้ำานวิธีการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษา ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
2. พฤติกรรมการสอนของครู
3. การใช้สื่อประกอบการสอนของครู

ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น มักจะประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ไม่สามารถจะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ก็เท่าที่ควร ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นค้ำานๆ คือ 1) ค้ำานครู 2) นักเรียน และ 3) เนื้อหา วิธีการสอน รวมทั้งวัสดุประกอบการสอน

1) ค้ำานตัวครู ม.ล.บุญเหลือ กุญชร (2498 : 45-52) กล่าวว่า ครูที่สอนภาษาต่างประเทศต้องเป็นครูที่ได้รับการฝึกหัดสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศมาโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะภาษาต่างประเทศไม่ใช่ภาษาของผู้สอน และไม่มีประเทศใดในโลกสามารถจ้างครูที่เป็นเจ้าของภาษามาสอนภาษาให้นักเรียนของตนได้ทั่วประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยครูในชาติ แต่อุปสรรคของการสอนภาษาต่างประเทศประการหนึ่งคือ มีครูผู้สอนภาษาต่างประเทศจำนวนหนึ่ง ที่ไม่ได้รับการอบรมมา เพื่อให้เป็นครูสอนภาษาโดยเฉพาะ ทั้งนี้เนื่องจากครูสอนภาษาโดยเฉพาะนั้นมีจำนวนน้อย ไม่พอกับความต้องการ (พรณินี สาคกริก 2514 : 56-58) ทั้งนี้ศูนย์ภาษาอังกฤษ

(1971 : 1-2) ได้ทำการสำรวจสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2507 พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็เพราะการเรียนการสอนในระยะเริ่มแรก เป็นระยะที่ต้องการครูที่ที่ดีที่สุด แต่การบรรจุครูเข้าทำการสอนกลับใช้ครูที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษและความสามารถในการสอนน้อยที่สุด นอกจากนั้น ปานตา ไซเทียมวงค์ (อ้างถึงใน สุนน อมรวิวัฒน์ และคณะ 2526 : 163-164) ได้กล่าวถึงครูผู้สอนภาษาอังกฤษว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาและมีความสามารถในการสอนสูง แต่เท่าที่ปรากฏครูในระดัับประถมศึกษาชั้นนั้นกลายเป็นที่เข้าใจกันว่า ใคร ๆ ก็สอนได้ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2) ค้านตันักเรียน กานคา ณ.ถกลาง (2517 : 15) กล่าวว่าปัญหาทั่วไปที่ครูสอนภาษาอังกฤษมักจะพบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนคือ ปัญหาพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคนอ่อนและไม่เท่ากัน ซึ่งปัญหานี้ เคือนใจ แก้วโอกาส (2520 : 22) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด พื้นฐานทางครอบครัวและสังคม นอกจากนั้น กัญจนา สินชวานนท์ (2515 : 11) ได้กล่าวถึง สาเหตุประการสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเท่าที่ควรว่า มีผลเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมากเกินไป การดูแลเอาใจใส่ จึงเป็นไปอย่างไร้ทั่วถึง เพราะวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึก นอกจากนั้นนักเรียนที่ขาดบ่อยทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องกัน ย่อมมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนด้วยกัน (สุชากา ทรงสกุล 2522 : 14)

3) ค้านเนื้อหา วิธีการสอนและวัสดุประกอบการสอน นิยม สุขประพันธ์ (2514 : 77-85) ได้ทำการวิจัยเรื่องสถานภาพบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่าเนื้อหาในแบบเรียนมีมากเกินไปทำให้ครูไม่สามารถที่จะสอนย้ำหรือเพิ่มเติมความรู้ที่เห็นว่าเหมาะสมลงไปได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วิลาศ หันนาคินทร (Velas Hunnarkin 1970 : 1-24) ว่า สาเหตุที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จนั้น เนื่องจากเนื้อหาและการเลือกวัสดุประกอบไม่ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา

กานคา สินชวานนท์ (2506 : 2) และปานตา ไซเทียมวงค์ (2519 : 1-22) มีความเห็นตรงกันว่า การที่จะสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีและเป็นไปตามเป้าหมาย

ของหลักสูตรนั้น จะต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจนสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพราะวิธีสอนภาษาต่างประเทศนั้นจะต้องไม่สอนเหมือนกับทักษะอื่น ๆ คือครูไม่ช่วยเหลือนักเรียนเกินไป พยายามใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด พยายามสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ดี และรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ได้เหมาะสม (สุโร พงษ์ทองเจริญ 2519 : 3)

จากปัญหาข้างต้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน จึงมีแนวโน้มมุ่งไปสู่การสอนแบบเอกภาพและแบบศูนย์การเรียน ซึ่งเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้ควบคุมขึ้นมาเป็นเพียงผู้แนะนำทางแก่ผู้เรียน และให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมากกว่าแต่ก่อน โดยยึดผู้เรียนหรือกิจกรรมเป็นศูนย์กลาง (Student activity centered technique) ซึ่งจะยึดผู้เรียนหรือกิจกรรมในกลุ่มเป็นสำคัญ การสอนเนื้อหาเกือบทุกตอนจะตามมากับกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมและครูก็จะเป็นผู้คอยแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนที่ทำได้ไม่คืบคั้น นอกจากนี้ครูอาจจะเพิ่มภาระหน้าที่รับผิดชอบ และเพิ่มพูนความรู้ของตน หาวิธีปรับปรุง แก้ไขวิธีการสอนของตนอยู่เสมอ และเพื่อช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจ ครูจำเป็นต้องใช้สื่อประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้นและทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในคํานงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องวิธีการสอนภาษาอังกฤษได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2513 อุกุม มุ่งเกษม (2513 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองใช้เครื่องสอนประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยผู้วิจัยได้สร้างบทเรียน และเครื่องสอนแบบง่าย ๆ ขึ้นทดลองกับนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สาคิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเครื่องช่วยสอน มีความกระตือรือร้นมากกว่าเมื่อสอนปกติและทำให้ครูมีเวลาว่างพอที่จะช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น

เสมอจิก สัจจะปิยะนัจกุล (2519 : 88-90) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนตามความสามารถของแต่ละบุคคลกับที่เรียนแบบธรรมดาในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสรุปว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างนักเรียนที่เรียนตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคลกับนักเรียนที่เรียนตามแบบธรรมดาในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทางด้านความเข้าใจในการฟังและการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน 3. นักเรียนที่เรียนแบบธรรมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามระดับความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 4. ในด้านการพูดนั้นนักเรียนที่เรียนตามระดับความสามารถแต่ละบุคคล จะพูดได้คล่องแคล่วกว่านักเรียนที่เรียนตามแบบธรรมดา

ประกายรัตน์ ทินกร ณ อยุธยา (2524 : 36) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยวิธีสอนแบบเดิมกับการสอนแนวใหม่ ผลปรากฏว่า สื่อการสอนแนวใหม่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความแตกต่างจากการเรียนแบบเดิมตรงที่เน้น การใช้สื่อการสอนหลาย ๆ ชนิดมาบูรณาการให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนในแต่ละบท เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนตามความสนใจเกิดความกระตือรือร้น ไม่เกิดความเบื่อหน่าย สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุมผลการวิจัยนี้ พิสูจน์ได้ว่าการที่เสริมกิจกรรมและสื่อการสอนหลาย ๆ ประเภท ทำให้เกิดประสพผลสำเร็จในการเรียนสูงขึ้น และในปี พ.ศ. 2526 ก็ได้มีงานวิจัยที่สนับสนุนว่า วิธีการสอนที่ใช้สื่อการสอน กิจกรรมการสอนหลาย ๆ แบบจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น คืองานวิจัยของเน่งน้อย เพียรสุขสวัสดิ์ (2526 : 43) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนแบบการใช้เกมและการสอนแบบธรรมดา โดยให้กลุ่มควบคุมสอนแบบธรรมดา และกลุ่มทดลองสอนโดยใช้เกม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์และความแม่นยำในการจำตัวสะกดศัพท์ภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้เกม และกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบธรรมามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้วสามารถสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
ในกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการสอนของครู

ครูคือผู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาโดยรอบคอบค้ำประกันในตัวผู้เรียน
ภารกิจหลักของครูก็คือ การสอนหรือการให้การศึกษา แม้ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลง
ไปและทำให้บทบาท และหน้าที่ของครูต้องเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ภาระกิจใน
ด้านการสอนหรือให้ศึกษาก็ยังถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ดังรายงานการวิจัย
เรื่องลักษณะของครูที่ทีโคบาย เฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ (2520 : 10) ได้วิจัย
พบว่าความสำคัญของครูเกิดจากการสอนนักเรียนให้มีความรู้ รองลงมาคือ ความ
ประพฤติการเป็นแบบอย่างหรือแม่พิมพ์ กำหนดอนาคตของชาติตามลำดับ จึงเป็น
เครื่องยืนยันได้ว่า ความสำคัญของครูอยู่ที่บทบาทการสอน การสอนในอดีตกับปัจจุบัน
นั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในอดีต ครูมีบทบาทในฐานะผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้
ค่านิยม และความเชื่อของสังคมให้แก่ศิษย์ พฤติกรรมการสอนของครูส่วนใหญ่จึงแสดง
ออกมาในทางการบอกเล่า บรรยาย แต่ในปัจจุบันได้เกิดแนวความคิดทางการศึกษา
ใหม่ว่า การถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้นเป็นการพัฒนาความรู้ ความจำอย่าง
เดียว ไม่ช่วยให้เด็กเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
ได้อย่างมีความสุข จะต้องพัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ สามารถ
แสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง อย่างไม่หยุดยั้ง การที่จะพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะดัง
ที่ว่านี้ กระบวนการเรียนรู้ต้องเปลี่ยนไป ครูจะใช้พฤติกรรมการสอนเพียงการบอกเล่า
หรือบรรยายเท่านั้นไม่เพียงพอ แต่จะต้องจัดกิจกรรม ประสบการณ์หรือโครงการสอน
ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด ลงมือทำ ตักสินใจ และค้นพบด้วย
ตัวของนักเรียนเอง ครูจึงเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำทาง ผู้จัดประสบการณ์
และผู้อำนวยความสะดวกให้แก่เด็กเรียนด้วยนอกเหนือไปจากการ เป็นผู้สอน

พฤติกรรมการสอน

พฤติกรรมหมายถึง การกระทำทุกอย่างที่เกิดขึ้นในสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะรู้ตัว

หรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าบุคคลอื่นจะสังเกตเห็นการกระทำที่เกิดขึ้นหรือไม่ (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ 2526 : 112) และพฤติกรรมโดยทั่วไปจะมี 2 ลักษณะ ได้แก่

1. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วคนอื่นสามารถเห็นได้ วัคไค้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า
2. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วคนอื่นไม่สามารถเห็นได้ชัดเจนด้วยตนเอง มีลักษณะเป็นพฤติกรรมภายใน ได้แก่ ความรู้สึก การรับรู้ การจำ การคิดหรือการตัดสินใจ เป็นต้น

การสอน หมายถึง ความพยายามในการชักจูงผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ทองการ โดยผ่านทาง การปะทะสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและการสอนนั้นเป็นสิ่งที่ติดตัวคนมาโดยธรรมชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเรียนการสอน (Hosford 1973 : 43)

การเคอร์ วิ กูค (Good 1959 : 213) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนใน Dictionary of Education เป็น 2 นัยคือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำอันเป็นการอบรม สั่งสอนนักเรียนตามสถานศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป
2. การสอน หมายถึง การจัดสภาพการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเกิดการเรียนรู้โดยง่าย

จากความหมายของทั้งคำว่า พฤติกรรมและการสอน จึงพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนคือ การกระทำหรือกิจกรรมที่ครูแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะความมุ่งหมายที่วางไว้ในกลุ่มวิชาการต่าง ๆ นั่นคือ การกระทำใดก็ตามที่ครูแสดงออกอันมีผลต่อการเรียนของนักเรียน ก็เรียกว่า พฤติกรรมการสอน ในทางตรงกันข้าม การกระทำใดก็ตามที่นักเรียนแสดงออกก็เรียกพฤติกรรม การเรียน ทั้งพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไรกลัซซิกกล่าวคือ พฤติกรรม การเรียนจะดำเนินไปด้วยดีนั้นย่อมจะต้องอาศัยพฤติกรรม การสอนที่ดีของครูด้วย ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงพฤติกรรม การสอน จึงมุ่งหมายถึงพฤติกรรมที่ครูแสดงออกทุก ๆ อย่างที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

พฤติกรรมของครูส่วนใหญ่จะเป็นผลจากลักษณะที่แท้จริงของตัวเองกับผลที่เกิดจากการศึกษาอบรมของครู และตัวการที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมการสอนของครู ได้แก่ จิตวิทยาการศึกษา ความต้องการ ความเร็ว ค่านิยม และแรงจูงใจ (ฉรณี หมั่นรักษ์ 2513 : 4) ความสำคัญของครู จึงอยู่ที่พฤติกรรมการสอน ซึ่งธีรยุทธ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2524 : 121-141) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการสอนของครูไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. สมรรถภาพเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และอุปนิสัย หรือบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความสามารถในการกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ได้ ครูที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสอนจึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอน
3. พฤติกรรมการสอนของครูแสดงออกได้หลายลักษณะต่าง ๆ กัน การที่ได้ทราบพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จะช่วยให้ทราบแนวโน้มของพฤติกรรมการสอนของครูว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามหลักการหรือไม่ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนและควบคุมพฤติกรรมการสอนของครูได้
4. ความเข้าใจ แนวคิดของบทบาทและเข้าใจตนเองจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของครูได้ดียิ่งขึ้น
5. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพ สาเหตุแห่งพฤติกรรมการสอนของครูด้านการปฏิบัติการสอน จะช่วยให้ครูปรับปรุงแก้ไข ควบคุม และพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2524 : 119) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมในหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทุกคนโดยเกิดพฤติกรรมด้าน ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูและผู้บริหาร ดำเนินการให้เกิดขึ้นโดยการบริหารวิชาการในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งให้นักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักการแก้ปัญหาโดยการปฏิบัติจริง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเองมากขึ้น

จรินทร์ ชานีรัตน์ (2517 : 11-12) ได้ให้ความหมายของคำว่า กิจกรรมดังนี้

กิจกรรม หมายถึง สภาพการเรียนรู้ใด ๆ ที่เกิดใ้กระทำด้วยความเต็มใจ ทั้งทางสมองและทางกาย เพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้กระทำให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมาย เช่น การค้นคว้า การอภิปราย การแก้ปัญหา หรือการที่เด็กได้ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และสมองประกอบกันนับเป็นกิจกรรมแล้ว การเรียนรู้ทุกวันนี้ ต้องให้ได้ประกอบกิจกรรมให้มากที่สุด แต่การจัดกิจกรรมของครูควรอยู่บนพื้นฐานของ

- ก. ความสนใจของผู้เรียน
- ข. อุดมการณ์ทางประชาธิปไตย
- ค. ให้ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ประเภทกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนกระทำในเวลาเรียน ตามตารางสอนอาจเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ กิจกรรมที่ครูแนะนำให้นักเรียนกระทำมีหลายประเภท ซึ่งวิชัย ราษฎรศิริ (2524 : 119) ได้จัดแบ่งไว้ดังนี้

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางสมอง คือให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด ได้แก่ การให้รายงาน ให้อภิปราย ให้อธิบาย ให้วิจารณ์ ให้บอกความสัมพันธ์ ให้เสนอแนะ ให้ประเมินค่า ฯลฯ

2. กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้ และความเข้าใจ เช่น ให้อ่านหนังสือ หรือบทความ ให้สัมภาษณ์ ให้สังเกต ให้ทดลอง ให้ลองปฏิบัติ ให้ฟัง

ให้เก็บสะสม ฯลฯ

3. กิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกทักษะ หรือความชำนาญ เช่น การให้ฟัง พูด อ่านและเขียนในวิชาภาษาไทย การให้คิดโจทย์แบบฝึกหัด การร้องเพลง การเล่นดนตรี การเล่นเกม กีฬา การให้ฝึกปฏิบัติในวิชาต่าง ๆ ที่มีการปฏิบัติ กิจกรรมเหล่านี้ทำบ่อยครั้ง และสม่ำเสมอจึงจะเกิดผลดี

4. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างประติมากรรม หรือคิดค้น กิจกรรมเหล่านี้เมื่อนักเรียนได้ทำแล้ว จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ความศรัทธา และความซาบซึ้งในความงาม การสร้างหรือการประติมากรรม หมายถึง กิจกรรมที่ทำแล้วได้ผลงานขึ้นมา การทำโครงการ การให้ประติมากรรมผลงานต่าง ๆ การประพันธ์ การเขียนบทความ การแต่งเพลง ฯลฯ

5. การแสดงละคร และการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งมักใช้ในวิชาสังคมศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและความรู้สึกนึกคิดตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ ออกมาโดยอาศัยบทเรียนเป็นสื่อ นอกจากนี้ยังได้ฝึกทักษะทางการใช้ภาษาด้วย กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยทบทวนความจำ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่แสดงช่วยฝึกทักษะทางภาษา กิริยาท่าทาง อารมณ์ ช่วยฝึกการแก้ปัญหา และการตัดสินใจช่วยลดความเครียด ทางสมอง ฯลฯ

นอกจากนี้ สุนน อมรวิวัฒน์ (2526 : 4-5) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมถึงกิจกรรมการสอนว่า

1. กิจกรรมการสอนที่ดี ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เด็กมีสุขภาพอนามัย มีความเจริญทางร่างกาย ความเคลื่อนไหว และความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัสต่าง ๆ นักเรียนจะต้องได้รับการตอบสนองทางอารมณ์ได้มีโอกาสเขียน เล่น วาด บันทึกร้องเพลง และได้เล่นเรียนร่วมกัน เพื่อความเจริญเติบโตทางสังคมอีกด้วย

2. กิจกรรมการสอนที่ดี ควรเร้าให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน ครูจะต้องหาสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ มาเร้าให้นักเรียนได้แสดงออก และร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การจัดสถานการณ์จำลอง

การเล่น เกม การอ่านแผนที่ แผนที่ สถิติและกราฟ การอภิปราย การวิพากษ์วิจารณ์ การแข่งขัน แก้ปัญหา เหล่านี้เป็นตัวอย่างกิจกรรมที่จะทำให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธี ที่ถูกต้องและทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียน ักด้วยกันเอง

3. กิจกรรมการสอนที่ดี ควรให้โอกาสและเห็นความสำคัญของนักเรียน ทุกคนในชั้นเรียน ให้นักเรียนหลายคนได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ควรผลักดันนักเรียนให้ครบทุกคน

4. กิจกรรมการสอนที่ดี ควรฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้ และวิธีการ แก้ปัญหาด้วยตนเองแก่นักเรียน ให้นักเรียนได้ร่วมปรึกษาหารือกัน ในการค้นหาวิธี ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ภาพแผนที่ และแหล่งวิทยากรต่าง ๆ มีการฝึก กระบวนการกลุ่ม เพื่อร่วมกันหาทางแก้ปัญหาคด้วยวิธีการหลายวิธี

5. กิจกรรมการสอนที่ดีนั้น ควรมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานและเป็น กันเอง ควรมีกิจกรรมสลับ เช่น การเล่านิทาน การฟังและร้องเพลง การแข่งขัน การปรบมือ เป็นต้น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้สนุกสนาน ร่าเริง จะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกลึกลับและไม่รู้สึกลัวถูกจับบังคับจนเกินไป แต่จะต้องให้นักเรียน มีระเบียบวินัยในตนเองด้วย

แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สมพงษ์ จิตระกำ (2527 : 20-21) ได้กล่าวถึง แนวทางพื้นฐานสำคัญ ในการเตรียมกิจกรรมการสอนที่ดี ดังนี้

1. กิจกรรมการสอนต้องมีความชัดเจนและสามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับมโนคติของการสอน ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้และอยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาประสบการณ์ที่ใช้ในการสอน

2. กิจกรรมการสอนเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ของความคิด การวิเคราะห์ การเลือก การตัดสินใจ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น อยู่เสมอ

3. กิจกรรมการสอนต้องมีผลต่อการเรียนรู้ พฤติกรรม ความรู้สึก ความนึกคิดของนักเรียนในทางที่ดี และมีประโยชน์
4. กิจกรรมการสอนต้องสอดคล้องกับวัย ประสบการณ์ ช่วงความสนใจ ระดับวุฒิภาวะ และความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน
5. กิจกรรมการสอนต้องเป็นสื่อกลางในการบูรณาการในเรื่องของเนื้อหา ประสบการณ์สิ่งที่เกิดขึ้น ปัญหา ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้เกิดความกลมกลืนในการเรียนรู้ มีความใหม่และทันสมัยอยู่เสมอ
6. กิจกรรมการสอนต้องมีสาระ น่าสนใจ สามารถสอแทรกความสนุกสนาน เพลิดเพลินได้ และประการสำคัญต้องมีส่วนท้าทายให้นักเรียนรู้จักคิด การให้เหตุผลและการแสวงหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตนเอง
7. กิจกรรมการสอนควรสร้างและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเองการทำตามกฎ ระเบียบ และขั้นตอนที่กำหนดได้
8. กิจกรรมการสอนควรมีส่วนของการพัฒนาในเรื่องของการทำงานร่วมกัน บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม การดูแลช่วยเหลือกัน
9. กิจกรรมการสอนไม่มุ่งเน้นการแข่งขัน ผลการแพ้ชนะมากเกินไป ทุกคนมีความพอใจ และรู้จักการยอมรับ พัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นเสมอ
10. กิจกรรมการสอนต้องสามารถปรับเนื้อหาและประสบการณ์ ซึ่งเป็นนามธรรมที่ยากยิ่ง ไม่น่าสนใจให้เกิดรูปธรรมที่แสดงได้ เคลื่อนไหว น่าสนใจ และมีส่วนในการเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่ห้องเรียนได้
11. กิจกรรมการสอนควรระบุการสอนประเภทต่าง ๆ ให้ตรงและเหมาะสมกับสิ่งที่น่าสนใจสอนกิจกรรมและสื่อจะต้องมีส่วนสัมพันธ์และใช้ได้คือสอดคล้องกันทุกครั้ง
12. กิจกรรมการสอน ควรระบุชัดเจนถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนจะสามารถกระทำได้และถูกต้อง สามารถวัดและประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนได้ หลังจากกระบวนการเรียนรู้เสร็จสิ้นลง

ธีระ รุณเจริญ (2525 : 173-175) ได้ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ฟังตระหนักว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดเวลาในทุกสถานที่

2. การจัดการเรียนการสอนควรให้สอดคล้องและสนองตอบกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน
3. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิม โดยเฉพาะในทางที่ดีขึ้น
4. การเรียนรู้ของนักเรียนจะดียิ่งขึ้น เมื่อสิ่งที่เรียนสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
5. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีความสำคัญมาก ควรจัดให้คล้ายกับที่เป็นจริงให้มาก
6. นักเรียนควรมีส่วนร่วมโดยตรงในการเรียน ในแต่ละเรื่องไม่ใช่เป็นผู้รับอย่างเดียว
7. สิ่งที่ต้องจัดในกระบวนการเรียนการสอนคือให้นักเรียนมีโอกาสฝึกและทบทวนสิ่งที่เรียนอยู่เสมอ
8. นักเรียนมีวิธีการเรียนรู้หลายอย่างต่าง ๆ กัน ดังนั้นกิจกรรมการสอนแบบเดียว อาจจะไม่สนองตอบการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทุกคน
9. การสอนต้องมีวัตถุประสงค์ กิจกรรมการสอนและการวัดผลควบคู่กันไปตลอดเวลา
10. กิจกรรมในการสอนควรมีหลายอย่างเช่น การอภิปราย การค้นคว้า การทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ
11. ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรปฏิบัติดังนี้
 - ก. เลือกเนื้อหา และแนวการสอนให้เกิดประโยชน์
 - ข. จัดเตรียมและเลือกสื่อการเรียนต่าง ๆ ในการสอนทุกครั้ง
 - ค. กำหนดกิจกรรมก่อนหลังของกิจกรรมตามวัตถุประสงค์และสิ่งแวดล้อม

กิริติ ศรีวิเชียร (2527 : 24-25) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าประสบการณ์การเรียนรู้จะช่วยให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ได้ั้นจะผันแปรไปตามชนิดต่าง ๆ ของจุดหมายก็ตามแต่ก็ยังมีหลักกว้าง ๆ ที่อาจทำได้คือ

1. ประสบการณ์การเรียนรู้นั้นจะต้องให้โอกาสแก่นักเรียนได้ฝึกหัดแสดงพฤติกรรมตามจุดหมายที่กำหนดเอาไว้

2. ประสพการณ์การเรียนรู้นั้นจะต้องเป็นประสบการณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ หรือสนุกสนานจากการแสดงพฤติกรรมตามที่จุ่มุ่งหมายได้กำหนดไว้

3. กิจกรรมหรือการปะทะสัมพันธ์ในประสบการณ์เรียนรู้ที่จัดให้แก่แก่นักเรียนนั้น ควรอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะกระทำได้

4. ควรเลือกประสบการณ์หลาย ๆ อย่างที่จะช่วยให้บรรลุจุ่มุ่งหมายของหลักสูตรในข้อเดียวกันได้

5. ควรเลือกประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเดียว แต่ช่วยให้บรรลุผลตามจุ่มุ่งหมายได้หลาย ๆ ข้อ

พฤติกรรมการสอนในห้องเรียน

พฤติกรรมการสอนเป็นพฤติกรรมของครู ซึ่งย่อมส่งผลสะท้อนกลับถึงนักเรียน ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียน ครูกับนักเรียนจะกระทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันในรูปของปฏิสัมพันธ์ จี เทอร์ เพล (Page 1977 : 337) ได้ให้ความหมายของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่าเป็นอิทธิพลระหว่างครูกับนักเรียนที่มีต่อกัน โดยเน้นถึงพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของครูกับนักเรียน

อิทธิพลของครู และวิธีสอนของครูต่อนักเรียนจะมีผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้พฤติกรรมในชั้นเรียน แสดงให้เห็นถึงสภาพปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และชี้ให้เห็นถึงบรรยากาศของชั้นเรียนโดยทั่วไปว่า ครูและนักเรียนมีทัศนคติต่อกันอย่างไร นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเพียงใด ปฏิกริยาดังกล่าวเป็นเครื่องชี้ให้เห็นลักษณะอิทธิพลของครูในชั้นเรียน เบลแลค (Bellack 1963 : 41) ได้แบ่งอิทธิพลของครูในชั้นเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. อิทธิพลทางอ้อม หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกมาแล้วทำให้นักเรียนตอบสนองในลักษณะใดก็ได้ อิทธิพลทางอ้อมจะเกิดขึ้นถ้าครูแสดงพฤติกรรมออกในท่ามกลางยอมรับ ขยายความหรือสนับสนุนความคิดเห็น และความรู้สึกของนักเรียน ชมหรือให้กำลังใจ ตามคำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. อิทธิพลทางตรง หมายถึง กิริยาที่ครูแสดงออกมาแล้วจะทำให้นักเรียนตอบสนองโดยการแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ครูต้องการอย่างเลี่ยงไม่ได้ อิทธิพลประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อครูบรรยาย หรือแสดงความคิดเห็นฝ่ายเดียว เมื่อครูแนะนำออกคำสั่งคติเตือน ว่ากล่าว เพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรม

พฤติกรรมการสอนกับการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตร พ.ศ. 2521

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่แยกออกจากกันไม่ได้ การเรียนคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือการที่บุคคลลงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การสอนคือ การช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงตนเองให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือการกระทำทุกอย่างที่จะส่งเสริมให้เกิดงอกงามขึ้นทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา (อัญชลี กิจพิศม์ และคณะ 2523 : 62)

การสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขึ้นอยู่กับทักษะของครูรวมทั้งความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการสอนของแต่ละวิชา การสอนที่ดีควรมีหลักการดังต่อไปนี้

1. การสอนแต่ละครั้ง เกิดควรรวมจุดมุ่งหมายของการสอนอย่างกระจ่างแจ้ง เพื่อการเรียนการสอนจะได้มุ่งสู่ทิศทางเดียวกัน
2. การสอนและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่น่ารื่นรมย์ จะช่วยให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนสูงขึ้น
3. ครูควรคัดแปลงเนื้อหาสาระที่สอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและความพร้อมของเด็ก
4. การสอนมิใช่การถ่ายทอดวิชาความรู้เท่านั้น แต่รวมถึงการส่งเสริมให้เด็กคิดแก้ปัญหา เรียนรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาเจตคติที่พึงปรารถนา
5. วิธีสอนที่ดีที่สุวิธีเดียวไม่มี ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เช่น ให้เด็กแสดงความคิดเห็น ค้นคว้า ทดลอง ทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ
6. พยายามจัดประสบการณ์ โดยตรงให้แก่เด็ก เช่น ใหลงมือปฏิบัติ หรือการศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

คุณสมบัติหลายอย่างที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ด้วย กระบวนการวิธีสอนและการฝึกอบรม ซึ่งในเรื่องของการเรียนการสอนหรือการป้อนความรู้ให้แก่แก่นักเรียนนั้น ครูส่วนใหญ่ยังยึดถือวิธีสอนโดยวิธีบอกหรือบรรยาย และให้ผู้เรียนท่องจำตามตำราไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง การเปลี่ยนวิธีสอน และทัศนคติของครูต่อการเรียนการสอน เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องกระทำคู่ไปกับการเปลี่ยนหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2521:61) เกี่ยวกับการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 อัญชลี กิจพยัคฆ์ (อัญชลี กิจพยัคฆ์ และคณะ 2523:63-64) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรดังนี้

1. หัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายและหลักการที่ตั้งไว้
2. การเรียนรู้ของเด็กจะบังเกิดหรือล้มเหลวมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนเป็นส่วนประกอบสำคัญ เพราะการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน
3. หลักสูตรแม่บทจะเขียนไว้เลศหลอเพียงไรก็ตาม ถ้าผู้สอนไม่รู้จักใช้วิธีสอนเด็กจะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด และหลักสูตรนั้นก็ไม่มี ความหมาย
4. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียน รับผิดชอบและความต้องการของห้องเรียนเด็กให้เด็กคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปรายผลและทำงานเป็นกลุ่ม
5. หลักสูตรพุทธศักราช 2521 นี้ต้องการสอนคนมากกว่าสอนหนังสือ นั่นคือสอนให้เกิดพฤติกรรมที่หลักสูตรต้องการคือ "จุดประสงค์ของหลักสูตร" มากกว่าที่จะมุ่งให้เกิดห้องจำความรู้จากหนังสือ โดยให้เกิดได้แสดงออกหรือได้ออกแสดงให้ มาก ๆ ให้ครูลดบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้จัดกิจกรรมให้แก่เด็ก ให้เด็กได้คิด ได้พูด ได้ทำงานร่วมกัน
6. บทบาทใหม่ของครูต้องเข้าใจว่าการสอนมิใช่บอกความรู้ให้แก่เด็ก แต่ต้องสอนให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา รู้จักค้นคว้ามีหลักการอภิปรายและวิธีการทำงานเป็นกลุ่ม
7. การปลูกฝังนิสัยและคุณธรรมต่าง ๆ ครูจะต้องใช้วิธีสอนโดยให้ผู้เรียน

ทำงานเป็นกลุ่ม ผลักกันเป็นหัวหน้า ผลักกันเป็นลูกน้อง เปลี่ยนกันเวียนกันทุก ๆ วัน ผู้เรียนจะมองเห็นความสามารถมองเห็นความสำคัญของมันและกัน โดยครูไม่ต้องไปสั่งสอน ไม่ต้องไปจกให้นักเรียนท่อง เพราะจะต้องเกิดขึ้นเองจากประสบการณ์ ครูควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนไว้มาก ๆ ให้ทำงานเป็นกลุ่ม

8. แนวการสอนยึดหลักเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้ชี้แนะทางไปสู่เป้าหมาย ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้แสดงเป็นผู้กำกับการแสดง

การพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษา

ครูซึ่งเป็นผู้ที่จะส่งเสริมหรือดูกรังการเรียนรู้ของนักเรียน ควรจะได้สำรวจตัวเองว่ามีพฤติกรรมการสอนอย่างไร เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข และควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนได้ อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู จากเอกสารประกอบการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2524 : 151) ดังนี้

1. ครูจะต้องประเมินพฤติกรรมการสอนของตัวเองอยู่เสมอว่าในขณะที่ทำการสอน ครูพูดอธิบายคนเดียวมกไปหรือเปล่า ครูทำไมทำมือประกอบหรือเดินไปเดินมา จนนักเรียนเวียนศีรษะหรือเปล่า ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมากเพียงใด เป็นต้น เมื่อครูมีการประเมินตนเองแล้วก็พอจะมองเห็นภาพการสอนของตนได้ว่าเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ครูควรให้นักเรียนและผู้บริหารโรงเรียนได้มีส่วนประเมินการสอนของครูด้วย เพราะจะทำให้ทราบความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูในแง่มุมต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครู

2. ครูจะต้องใจกว้าง ยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ การสอนของตนจากบุคคลอื่น ๆ บ่อยครั้งที่เกิดที่ครูไม่ยอมฟังคำท้วงติงและคำวิจารณ์การสอนของตน ซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง ครูควรเข้าใจว่า คำวิพากษ์วิจารณ์เหล่านั้น เป็นการดีเพื่อก่อ ครูที่ปรารถนาจะพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนเองแล้ว จึงต้องเปิดใจกว้างไว้เสมอ

3. ศึกษาหาความรู้ในเทคนิคและกลวิธีสอนใหม่ ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น จากตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ ฯลฯ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข การสอนของตนให้ดีขึ้น
4. ครูควรหาโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่สถาบันหน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน
5. หาโอกาสไปศึกษาการสอนของเพื่อนครู ที่มีผลงานดีเด่นทั้งจากภายในโรงเรียนเดียวกันและภายนอก
6. ครูควรปรับปรุงบุคลิกภาพของครูทั้งในด้านการแต่งกาย น้ำเสียง ท่าทาง การใช้คำพูด ครูควรมีอารมณ์ขัน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีชีวิตชีวาขึ้น

การสังเกตพฤติกรรมการสอน

การสังเกตพฤติกรรมการสอนเป็นการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตลอดจนเนื้อหาที่ใช้สอน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ปรับปรุงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
2. การวางแผนการเรียนการสอนและการดำเนินการเรียนการสอน
3. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

เพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนมีความเป็นปรนัย นักการศึกษาหลายท่าน จึงได้พยายามหาวิธีการสำหรับใช้ในการสังเกตและเก็บรวบรวมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนและเรียกวิธีการเหล่านี้ว่า "การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ"

วิธีการที่นักการศึกษาใช้ในการสังเกตและเก็บรวบรวมพฤติกรรมในการเรียนการสอน มีหลายวิธี เช่น

1. วิธีประเมินค่า
2. วิธีการใช้คาสหสัมพันธ์
3. วิธีการใช้รายการสำรวจ

วิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว วิธีการใช้รายการสำรวจเป็นวิธีที่ได้ผลมากวิธีหนึ่ง รายการสำรวจประกอบด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน ซึ่งสามารถจดบันทึกและรวบรวมจำนวนครั้งของพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ โดยแบ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนออกเป็นประเภทต่าง ๆ และพฤติกรรมแต่ละประเภทใช้สัญลักษณ์ ซึ่งโดยทั่วไปใช้เป็นตัวเลขแทน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการใช้รายการสำรวจมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาระเบียบวิธีการไว้เช่น มินูชิน (Minuchin) เมคเลย์ (Medley) มิทเซล (Mitzel) ฟแลนเคอร์ส (Flanders) และริชาร์ค แอด โอเบอร์ (Richard L. Ober) เป็นต้น (Richard M. Brandit : 1973 : 23-24)

ธีระชัย บุรณโชติ (2525 : 38-39) ได้กล่าวถึงข้อดีของการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบว่า สามารถระบุปริมาณมากน้อยของพฤติกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ และมีความเป็นปรนัยสูง เพราะไม่ว่าผู้สังเกตการสอนจะเป็นใครก็ตามจะสามารถประเมินผลการสอนจากพฤติกรรมที่สังเกตและบันทึกไว้ได้อย่างคล้ายคลึงกันมากที่สุด

ในการศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูนั้น เนท เอ ฟแลนเคอร์ (Ned A. Flanders 1970 : 483) ซึ่งได้สร้างแบบสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบขึ้นมา และมีผู้นำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมของครูว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ช่วยให้ครูเอาใจใส่และควบคุมพฤติกรรมเรียนการสอนของตนให้เป็นไปในแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้หรือช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้ การตรวจสอบพฤติกรรมเรียนการสอนของครูจะส่งผลต่อความเจริญงอกงามของนักเรียน

การศึกษาพฤติกรรมเรียนการสอนของครูนั้น มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยกันอย่างกว้างขวางแต่ในด้านพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูยังมีผู้ทำการวิจัยกันน้อย ซึ่งพอจะยกตัวอย่างมากกล่าวถึงดังนี้

ปี พ.ศ. 2520 สุภาพร พรพิบูลย์ ได้วิจัยเรื่อง "กิจกรรมทางวาจา ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงกับการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ.สูง จำนวน 50 คน ที่ฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษาคอนปลาย 13 โรงเรียน โดยใช้แบบ วิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเคอร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับชั้นเรียน ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของอัตราส่วน ต่าง ๆ ของกิจกรรมทางวาจาต่อไปนี้ (ก) อัตราส่วนการใช้เวลาพูดของนักศึกษา ฝึกสอนกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน (ข) อัตราส่วนการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคล กับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ (ค) อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษา ฝึกสอนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน (ง) อัตราส่วนระหว่างการ กระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน (จ) อัตราส่วนการใช้เวลาพูดภาษาไทย กับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน 2) ระดับชั้นเรียนทำให้อัตราส่วนระหว่าง การใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนแตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กิจกรรมทางวาจาระหว่างนักศึกษา ฝึกสอนและนักเรียน คิดเป็นร้อยละของเวลาทั้งหมดมีดังนี้ (ก) นักศึกษาฝึกสอนและ นักเรียนใช้เวลาพูด ร้อยละ 49.69 และ 29.04 (ข) นักเรียนพูดเป็นรายบุคคล และพูดตามเป็นรายหมู่ ร้อยละ 5.42 และ 22.84 (ค) นักเรียนพูดตามนักศึกษา ฝึกสอนและตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน คิดเป็นร้อยละ 10.68 และ 7.16 (ง) นักศึกษาฝึกสอนกระตุ้นและควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน ร้อยละ 4.26 และ 20.92 (จ) นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยและใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 16.57 และ 33.17 (ฉ) นักเรียนใช้เวลาพูดภาษาไทย และใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 4.87 และ 24.16

ส่วนในต่างประเทศนั้น ในปี พ.ศ. 1975 เซ็นฮอลด์ (Schoenholf 1975 : 2163) ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่มีผลต่อการสอน คำศัพท์ระดับเกรด 7, 8 และ 9 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) วิเคราะห์ พฤติกรรมการสอนในชั้นเรียนปกติว่าเป็นการเน้นเนื้อหาหรือไม่ (2) อธิบายพฤติกรรม ที่แสดงออกทางวาจาและไม่ได้แสดงออกทางวาจาของครูในขณะที่ทำการสอน (3) หาคความแตกต่างของการสอนที่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ และนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศึกษาจาก
 ยูววิทยาลัยจำนวน 15 กลุ่ม ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของ
 แฟลนเคอร์ส และวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาของกัลโลเวย์
 (Galloway's Nonverbal System) ในการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออก
 ทางวาจา ผลการวิจัยพบว่า (1) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
 กับร้อยละของเวลาที่พูด (2) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง
 ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่มีคะแนนสูงและนักศึกษาที่มีคะแนนต่ำในทุกประเภท (3) ครู
 ใช้เวลาในการพูด 73.30 ของเวลาทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการถามและการบรรยาย
 (4) นักศึกษาใช้เวลาพูดร้อยละ 21.10 ของเวลาทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการพูดตาม
 คำสั่งครู (5) ครูมีแนวโน้มที่จะใช้อธิพจน์ทางตรงมากกว่าทางอ้อม (6) ครูที่มี
 ประสิทธิภาพในการสอน ใช้เวลาในการกระตุ้นใช้คำถามแนะแนวทาง ให้คำชมเชย
 สอนเน้นเนื้อหา I/D Ratio ของเวลาที่พูดกับนักเรียนและช่วงเวลาของความ
 เงียบมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่ำ (7) กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพสูง
 มีเปอร์เซ็นต์ของพฤติกรรมทำให้กำลังใจ การยอมรับ ความรู้สึก พฤติกรรมที่เห็น
 เกินชั้ก พฤติกรรมของการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเป็นอิสระมาก
 กว่ากลุ่มอื่น

การใช้สื่อประกอบการสอน

กรมวิชาการ (2521 : 21) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนในหลักสูตร
 ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ไว้ดังนี้

สื่อการเรียนในความหมายกว้าง หมายถึง เครื่องมือตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ
 ที่จะมาสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับความสนใจผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ เกิด
 ความเข้าใจขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้แก่ ของจริง ของจำลอง แผนภูมิ แผนภาพ บัตรคำ
 บัตรงาน โสภทัศน์อุปกรณ์ เศษวัสดุเหลือใช้ แบบเรียน คู่มือครู แบบฝึกหัด ฯลฯ
 ซึ่งตรงกับความเห็นของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 90) ที่กล่าวถึงความหมายของ
 สื่อการสอนไว้ว่า

สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีประกอบการสอนเพื่อใช้เป็นสื่อ
กลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพจำแนกได้ดังนี้

1. สิ่งสิ้นเปลืองต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่า "วัสดุ" ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ
แผนที่ ซอล์ค แบบเรียน เครื่องฉาย เครื่องเสียงต่าง ๆ
2. เครื่องมือที่มีความคงทนถาวร ซึ่งเรียกว่า "อุปกรณ์" ได้แก่
กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องฉาย เครื่องเสียงต่าง ๆ
3. กระบวนการและวิธีการ ซึ่งรวมทั้งวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการ
การที่เป็นอิสระ คือ ไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างใดเลย เช่น การฟังวิทยากร การศึกษา
นอกสถานที่ เป็นต้น

นอกจากนี้ หลุยส์ ชอร์ส (Louis Shores, 1960 : 1) ยังได้กล่าว
เพิ่มเติมว่า สื่อการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสื่อความ จัดโดยครูและนักเรียนเพื่อเสริม
การเรียนรู้ เครื่องมือในการเรียนการสอนทุกชนิดเป็นสื่อการสอน เช่น หนังสือใน
ห้องสมุด โสภทัศน์วัสดุต่าง ๆ เช่น फिल्मสตริป สไลด์ แผนที่ของจริง ทรัพยากรจาก
ชุมชน เป็นต้น

ประเภทของสื่อการสอน

เวอร์เนอร์ เอส เฮอร์แลช และโคเน็ล พี. อิลาย (Vernon S. Gerlach
and Donald P. Ely, 1971 : 287-289) ได้แยกสื่อการสอนออกเป็น 7
ประเภทคือ

1. ของจริง และตัวบุคคล รวมทั้งสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ เช่น
การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่
2. สื่อการสอนประเภทภาษาพูด หรือภาษาเขียน หมายถึง คำพูด คำรา
วัสดุพิมพ์ คำอธิบายในสไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปร่งใส
3. วัสดุกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผนภาพ แผนสถิติ ไปสเตอร์ การ์ตูน
แผนที่ ลูกโลก ภาพวาด วัสดุประเภทนั้นนอกจากจะนำมาใช้โดยตรงแล้วยังปรากฏ
อยู่ในคำรา แบบเรียน หนังสืออ้างอิงต่าง ๆ บนแผ่นภาพโปร่งแสงใน फिल्मสตริป

สไลด์ เป็นต้น

4. ภาพนิ่ง เป็นภาพที่ได้จากการถ่ายภาพ ได้แก่ ภาพถ่ายทั่ว ๆ ไป อาจใช้โดยลำพังหรือใช้กับเครื่องฉายภาพทึบ ขยายให้มีขนาดตามต้องการ นอกจากนี้ ยังหมายถึงสไลด์ 35 มิลลิเมตร (2"×2") ซึ่งเป็นสไลด์ที่ใช้กันทั่วไป ได้จากการถ่ายด้วยฟิล์มขนาด 35 มิลลิเมตร ฟิล์มสกริปที่ถ่ายด้วยฟิล์มขนาดเดียวกับสไลด์

5. ภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์

6. การบันทึกเสียง ได้แก่ เสียงจากเทปบันทึกเสียงจากแผ่นเสียง จาก ร่องเสียงของฟิล์มภาพยนตร์ วัสดุอุปกรณ์ประเภทนี้จัดอยู่ในสื่อการสอนประเภท คำพูด และการเขียนด้วย แต่ต้องใช้กับอุปกรณ์อื่นประกอบจึงจะได้ยินเสียง

7. สื่อประเภทโปรแกรม เป็นสื่อการสอนที่แสดงขั้นตอนในสิ่งที่จะสอน อาจใช้สื่อประเภท สัญลักษณ์ หัสน์วัสดุ หรือโฮตวัสดุ รวมกัน เช่น แบบเรียน โปรแกรม และบทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้กับเครื่องช่วยสอน หรือใช้คอมพิวเตอร์

เคอ ไคเฟอร์ (De Keifer, 1965 : 117) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. พวกที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉายประกอบ (Nonprojected Materials)
2. พวกที่ใช้เครื่องฉายประกอบ (Projected Materials)
3. พวกวัสดุที่มีเสียง มีเครื่องฉายประกอบ (Audio Materials and Equipments)

พวกที่ 1 พวกที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉายประกอบ พวกนี้เป็นสื่อที่มีอยู่ในห้องเรียน เช่น ขอล็ค กระดานคำ หนังสือแบบเรียน คินสอ ไม้บรรทัด รูปภาพ แผนที่ ลูกโลก ของจำลอง ของตัวอย่าง เป็นต้น

พวกที่ 2 พวกที่ใช้เครื่องฉายประกอบ สื่อการสอนพวกนี้จะใช้เหมือนกับพวกที่ 1 เลยทีเดียวไม่ได้ จะต้องใช้เครื่องฉายประกอบ จึงจะทำให้เห็นสิ่งเหล่านั้นได้ พวกนี้ได้แก่ ภาพยนตร์ ฟิล์มสกริป สไลด์ ภาพโปร่งใสต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัย กระบวนการต่าง ๆ โดยมีเครื่องฉายภาพออกไปยังจอข้างหน้า ถ้าไม่ใช้เครื่องฉาย ก็จะมองไม่เห็นภาพ หรือเห็นก็เพียงจุดเล็ก ๆ ซึ่งทำให้ไม่เห็นส่วนประกอบที่ละเอียดอื่น ๆ ได้

พวกที่ 3 พวกวัสดุมีเสียง มีเครื่องมือประกอบเป็นพวกวัสดุที่มีเสียง โดยอาศัยเครื่องมือทำให้เกิดเสียงประกอบ ได้แก่ วิทยุ วิทยุโทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง เครื่องเล่นจานเสียง เป็นต้น วิทยุก็ต้องใช้เครื่องรับ เทปก็ต้องใช้เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องเล่นจานเสียงก็เช่นกัน ล่าฟังมีแต่จานเสียงไม่มีเครื่องเล่น ก็จะไม่ฟังได้ ดังนั้นสื่อการสอน พวกนี้จะต้องอาศัยเครื่องมือประกอบด้วย

นอกจากนี้ พรทิพา เหลืองวัฒนาภิจ ซึ่งได้ทำการรวบรวมและวิจัยเกี่ยวกับวัสดุและสื่อการเรียนได้แบ่งประเภทของวัสดุที่ประกอบการศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. สิ่งพิมพ์

1.1 ตำราเรียน หมายถึง หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้เป็นแบบเรียนโดยตรง

1.2 หนังสือคู่มือ หมายถึง หนังสือที่ใช้ประกอบการตำราเรียน มีแบบฝึกหัดด้วย

1.3 หนังสืออ่านประกอบ เป็นหนังสือที่อ่านแล้วจะเพิ่มพูนความรู้ เนื้อหา อาจจะไม่ตรงตามหลักสูตร และลักษณะหนังสือจะเป็นหนังสือนิยายหรือการ์ตูนก็ได้

1.4 หนังสือพิมพ์และนิตยสาร ที่เป็นภาษาอังกฤษ

1.5 พจนานุกรม คือ หนังสือที่บอกความหมายของศัพท์ ซึ่งอาจจะเป็นคำศัพท์อังกฤษแปลเป็นภาษาไทยหรือคำศัพท์ไทยแปลเป็นภาษาอังกฤษหรือทั้งคำศัพท์และคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ

2. วัสดุฉายเส้น

2.1 แผนภูมิและแผนภาพเป็นอุปกรณ์การสอนที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริง การแสดงเปรียบเทียบหรือแสดงการแจกแจงรายละเอียด ถ้าแผนภูมิก็แสดงโดยใช้อักษรหรือข้อความ ส่วนแผนภาพแสดงโดยใช้ภาพ

2.2 การ์ตูน ครูจะเขียนเองหรือซื้อหามาก็ได้

2.3 กระเป๋าดิน ใช้เขียนบัตรคำ หรือภาพนิ่ง ทางด้านหลังของ

กระเป่า ควรทำเป็นแผ่นป้ายสำลี เพื่อใช้แทนกระดานดำ

2.4 บัตรคำ ควรเขียนคำพยางค์เดียว คำย่ออักษรชนิดเดียว เขียนเพียงบรรทัดเดียว และเขียนเพียงคำเดียวต่อ 1 บัตร

2.5 กระดานดำ

2.6 แผ่นป้ายผ้าสำลี เป็นแผ่นป้ายที่หุ้มด้วยผ้าสำลีหรือผ้าสักหลาด ใช้ติดรูปภาพ หรือคำศัพท์ที่มีกระดานทรายติดอยู่ด้านหลัง

2.7 ป้ายนิเทศ เป็นแผ่นป้ายใหญ่มากที่ติดไว้ข้างกระดานดำหรือหลังชั้นเรียน ใช้ติดบัตรคำ รูปภาพ ของจริง แผนภูมิและอื่น ๆ เพื่อสรุปบทเรียน ประกาศ หรือแสดงสิ่งที่น่าสนใจ

2.8 แผนภาพอวัยวะในการออกเสียง แสดงตำแหน่งของอวัยวะ และลักษณะของอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงเป็นปัญหาสำหรับนักเรียน

3. วัสดุที่ทรง

3.1 ของจริง

3.2 ของตัวอย่างเป็นตัวแทนของจริง

3.3 ทุนจำลอง เป็นสิ่งที่ทำเลียนแบบของจริง อาจเป็นสิ่งของ สถานที่ บุคคล ฯลฯ

4. โสตทัศนศึกษา ได้แก่ เทปบันทึกเสียงและแผ่นเสียง

5. ภาพนิ่งและภาพยนตร์

5.1 รูปภาพ ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเขียน ภาพจากวารสาร หรือจากหนังสือ

5.2 ภาพโฆษณา อาจใช้ภาพโฆษณาที่เผยแพร่ทั่วไป หรือถ้าเป็นภาพโฆษณาที่นักเรียนคิดทำขึ้นเอง ก็จะมีประโยชน์มากขึ้น เพราะจะช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนได้ทางหนึ่ง

5.3 สไลด์และฟิล์มสทริป เป็นภาพนิ่งแต่สไลด์ฉายเป็นบางภาพได้ ส่วนฟิล์มสทริปฉายบางภาพไม่ได้ เพราะเรียงลำดับไว้เรียบร้อยแล้ว

5.4 แผ่นภาพโปร่งแสง ใช้กับเครื่องฉายข้ามศีรษะ (over head projector) ใช้ได้เหมือนกระดานดำ แต่ครูเขียนโดยไม่ต้องหันหลังให้ผู้เรียน และเขียนไว้ล่วงหน้าได้

5.5 ภาพยนตร์ เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้นักเรียนเห็นสิ่งของสถานที่ เหตุการณ์ หรือวิธีการได้ชัดเจน

6. โทรทัศน์และวิทยุ เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครูได้ เพราะเทศบาลกรุงเทพมหานคร จัดรายการโทรทัศน์สอนนักเรียนได้เช่นเดียวกับทาง วิทยุศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ก็จัดรายการสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียน

7. กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงละครและการแสดงท่าทาง (Dramatization and Role play) การเล่นเกมฝึกภาษา การเล่านิทาน การร้องเพลง และการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น จักงานเทศกาล (Social Affair or Festive Occation) จัดรายการดนตรี (Music Program) จัดรายการละครตลกสั้น ๆ (Skit and Play) จัดฉายภาพยนตร์ (Film) จัดการบรรยาย (Lecture) โดยวิทยากร

8. ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องที่จัดไว้เป็นพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง หูฟัง โต๊ะควบคุม และช่องนั่ง

สื่อประกอบการสอนจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญมากต่อการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ เพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำบทเรียนได้เป็นอย่างดี สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องสื่อประกอบการสอนนั้นได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2504 สุวรรณ เทียรทิรัฐ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษา ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ถึงแม้ทางโรงเรียนจะมีอุปกรณ์ ครูก็ไม่เคยใช้ ไม่ได้เตรียมการสอนและไม่ทราบว่า จะใช้อุปกรณ์อะไร ประกอบการสอนตอนไหน อุปกรณ์การสอนจึงเป็นสิ่งที่ครูต้องเตรียม ล่วงหน้า ทดลองดูก่อน หรือใช้ก่อน เพราะเมื่อไม่มีการเตรียมล่วงหน้า ครูก็จะใช้อุปกรณ์ไม่ถูก

ในปี พ.ศ. 2512 เพียงใจ แสงอรุณ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ เพื่อทำการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ในพระนครและชนบุรี ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูภาษาอังกฤษยอมรับว่า โสตทัศนูปกรณ์ช่วยให้การอภิปราย
บทเรียนง่ายขึ้น ช่วยให้ประสบการณ์แก่เด็กมากขึ้นและทำให้เด็กจดจำบทเรียนได้
แม่นยำ
2. ครูเห็นว่า การใช้โสตทัศนูปกรณ์เป็นการเพิ่มภาระและทำให้
ระเบียบวินัยในชั้นหอนลง
3. ครูต้องการอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น เทปบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการ
ทางภาษา ในการสอนภาษาอังกฤษ
4. ครูต้องการผู้ช่วยเหลือแนะนำ และให้ความสะดวกในการใช้
อุปกรณ์
5. ครูบางส่วนเห็นว่าบริการทางโสตทัศนศึกษาที่โรงเรียนจัดให้
ยังไม่เพียงพอ

ในปีเดียวกันนี้ วิรัตน์ ไวยกุล ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและ
อุปสรรคในการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเชียงใหม่
ประจำปีการศึกษา 2512 สรุปปัญหาต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านเกี่ยวกับตัวครู การออกเสียงภาษาอังกฤษของครูยังทำได้
ไม่ดีเท่าที่ควร โอกาสที่ครูจะได้รับการอบรมมีน้อย ครูคนเดียวต้องสอนหลายวิชา
และมีชั่วโมงสอนค่อนข้างมาก ทำให้ไม่สามารถเอาใจใส่ ปรับปรุงการสอนได้
เต็มที่
2. ด้านกิจกรรมการสอน โรงเรียนขาดอุปกรณ์ ครูขาดความรู้และ
สภาพแวดล้อม ไม่อำนาจให้จัดกิจกรรมการสอน
3. ด้านหลักสูตรและแบบเรียนในหลักสูตร พุทธศักราช 2503 หลักสูตร
มีเนื้อหากว้างเกินไป เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนบางตอนสับสน ไม่ค่อยเหมาะสม
กับท้องถิ่น

ในปี พ.ศ. 2514 ชูศรี บุญเสริม ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้
โสตทัศนูปกรณ์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ภาคการศึกษา 11
สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ในคำขอเท็จจริงของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 23 โรงเรียนของภาคการศึกษา 11 สนใจการใช้โสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างมาก แต่ยังคงขาดความรู้ด้านโสตทัศนศึกษา เพราะจากการสำรวจครั้งนี้ทำให้ทราบว่า มีครูถึงร้อยละ 80.5 ที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา นับว่าปัญหานี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในภาคการศึกษา 11 ไม่ได้ผลดี หัวถึงเท้าที่ควร และอุปสรรคที่รองลงมาคือ โรงเรียนทั้ง 5 จังหวัด ยังคงขาดแคลนโสตทัศนูปกรณ์ประเภทเครื่องมือชนิดต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ทั้งครูใหญ่ และครูน้อยต้องการให้จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิต การใช้และการเก็บรักษาโสตทัศนูปกรณ์ ต้องการผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำและการปรับปรุงด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ต้องการหน่วยงานโสตทัศนศึกษาที่เป็นหลักแหล่ง และต้องการงบประมาณสำหรับค่าดำเนินการด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ขอเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมด้านการผลิต การใช้และการซ่อมแซมบำรุงรักษา จะเป็นผลดีต่อบรรดาครูมาก และมีผลต่อการสอนการเรียนด้วย
2. ครูส่วนมากมีรายได้น้อย ไม่สามารถที่จะเสียสละเงินเพื่อซื้อหรือผลิตอุปกรณ์ย่อย ๆ ได้ ทางโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้โดยเฉพาะและให้เพียงพอกับความต้องการ
3. ครูส่วนมากต้องการให้มีผู้แนะนำช่วยเหลือในการทำอุปกรณ์และปรับปรุงงานด้านโสตทัศนูปกรณ์ของโรงเรียน ซึ่งในเรื่องนี้อาจจะแก้ไขโดยการเชิญวิทยากรหรือศึกษานิเทศก์หรือครูจากโรงเรียนอื่น ๆ ที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้ว มาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดหรือบรรยายให้ก็ได้
4. โรงเรียนทุกแห่งควรมีสถานที่เพื่อเก็บโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์เป็นเอกเทศ เพราะจะทำให้การผลิต การเก็บรักษาซ่อมแซมเป็นไปอย่างเรียบร้อย และสถานที่นี้เอง จะเป็นแหล่งกลางที่ครูทั้งโรงเรียนมาประสานงานกันได้
5. โรงเรียนควรจัดหาหนังสือ ตำรา และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ไว้ให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะได้ปรับปรุงงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. กรมสามัญศึกษาควร จะจัดศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับวิชาโสตทัศนูปกรณ์

ขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อจะได้อะไรช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง และอย่างทั่วถึง

ในปี พ.ศ. 2518 กรมวิชาการได้สำรวจปัญหาที่ครูประถมศึกษาประสบ และทัศนคติของครูที่มีต่อนวัตกรรมทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศเอเชียกำลังประสบอยู่ เพื่อวางแผนในการพัฒนาการศึกษาในด้านเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนที่สอดคล้องกับภาวะ การณ์ปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 497 คน ผลปรากฏว่า ครูประสบปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์และวัสดุการสอน มี 28.17% ปัญหาในการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน 19.32% ปัญหาในการจัดทำ 16.90% ปัญหาในการคิด 11.87% ปัญหาไม่มีโอกาสทดลองแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ เช่น โปรแกรมการสอน 9.26% มีความลำบากในการใช้วัสดุการสอนมี 5.83%

ข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนควรจัดหางบประมาณเกี่ยวกับกรณีนี้ให้มาก ครูจะต้องสะสมอุปกรณ์และใช้ร่วมกัน จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้และให้ทางโรงเรียน รับบริจาคทั่วไป
2. ของบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น
3. ให้ครูทำอุปกรณ์ในระยะเวลาปิดภาคเรียน
4. จัดอบรมครู เพื่อฝึกทำอุปกรณ์การสอนและเผยแพร่แนวคิดในการทำอุปกรณ์ด้วยวิธีต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2522 แจ่มจันทร์ ปรีชาวิชัย ได้ศึกษาปัญหาและความ ต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ราชบุรี ในการใช้หลักสูตร พ.ศ. 2521 ปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ครูส่วนมากนำวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นมาเป็นสื่อการสอน โดยยึดเนื้อหา แผนการสอนคู่มือครู และความประทับใจเป็นเกณฑ์ในการ เตรียมและผลิตสื่อครูใช้ สื่อการสอนมาก ในกลุ่มวิชาทักษะและกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ปัญหา ในการผลิตสื่อการสอน คือไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนเนื่องจากมีชั่วโมงสอน มาก ขาดงบประมาณและเครื่องอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการสอน ครู

ส่วนมากต้องการให้กรมวิชาการหรือหน่วยงานต้นสังกัดจัดทำสื่อการสอนที่ทางโรงเรียนทำเองไม่ได้ ให้โอกาสครูทุกคนเสนอความคิดเห็นและความต้องการในการใช้สื่อการสอน จัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาในด้านการใช้สื่อการสอนการสนับสนุนจากผู้บริหาร ตลอดจนต้องการการจัดสรรงบประมาณด้านสื่อการสอนให้ นอกจากนี้ครูยังต้องการให้มีจัดการศูนย์สื่อการสอนของโรงเรียนและต้องการให้มีการจัดหาวัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมือและห้องผลิตสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะของงานวิจัย

1. ผู้บริหาร การศึกษาของจังหวัดควรมีเทคนิคด้านสื่อการสอนด้วย เพื่อครูจะได้เห็นความสำคัญและใช้สื่อการสอนมากขึ้น
2. ครูใหญ่ควรวางโครงการสนับสนุนให้ครูจัดทำผลิตและใช้สื่อการสอนในชั้นแรก ควรจัดหาวัสดุที่มีในท้องถิ่น และวัสดุราคาเบา และขยายให้กว้างขึ้นในปีต่อไป

ในปีเดียวกันนี้ พัชรา อิงคินันท์ ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จากการวิจัยพบว่า ครูจัดทำสื่อการสอนโดยวิธีให้นักเรียนหาวัสดุในท้องถิ่นมาแล้วให้นักเรียนช่วยกันผลิต วัสดุที่ใช้มักจะเป็นวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น เช่น วัสดุหรือวัสดุราคาเบา ครูใช้สื่อสอนมากที่สุดในกลุ่มวิชาทักษะ สื่อการสอนที่ใ้มากที่สุดแก่ กระดานคำ บัตรคำ แผนภูมิ หนังสือ แบบเรียน และเพลงประกอบบทเรียน ปัญหาและอุปสรรคที่ครูประสบพบมากคือ ขาดผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูไม่มีเวลาดผลิตสื่อการสอน เพราะมีชั่วโมงสอนมากจำนวนครูสอนในโรงเรียนมีน้อยเกินไป ฯลฯ และครูส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ เช่น ให้ทางโรงเรียนจัดให้มีผู้แนะนำเกี่ยวกับการผลิตการใช้สื่อการสอน ให้โอกาสครูในการเสนอความคิดเห็นและความต้องการในการใช้สื่อการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านสื่อการสอน เป็นต้น

ส่วนในค่านต่างประเทศก็ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้เช่นเดียวกันคือ

ในปี ค.ศ. 1952 โรลแลนด โอ เมเซอร์ (Rolland O. Meiser 1953:

- 4) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์

การ ลอนผลของการวิจัยพอสรูปไค้ครั้งนี้

1. ประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษาทุกอย่างที่ได้รับมามีความสัมพันธ์กับจำนวนและคุณภาพของการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน
2. การใช้อุปกรณ์ ครูส่วนมาก คือ 97% ใช้ภาพยนตร์ รองลงมาไค้แก่ ฟิล์มสทริป สไลด์ ขนาด $3\frac{1}{4} \times 4$ " เครื่องฉายภาพพื้น สไลด์ ขนาด 2×2 " ส่วนรูปภาพต่าง ๆ นั้น ครูทุกคนใช้อยู่เสมอเหมือนกันหมด
3. การยืมวัสดุอุปกรณ์ ครู 63% มักจะจองอุปกรณ์ต่าง ๆ ล่วงหน้าประมาณ 2 สัปดาห์ และครูพวกที่จะใช้อุปกรณ์ไค้ดีกว่าพวกที่ยืมทีหลังและครูส่วนมากจะใช้อุปกรณ์เพื่อการผสมกลมกลืนกับบทเรียนมากกว่ากลุ่มอื่น
4. การเตรียมการใช้อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย ส่วนมากนิยมการฉายดูก่อน (preview) มากที่สุด วิธีอื่นที่ไค้คือ การศึกษาจากคู่มือ จากการประเมินผลของการใช้ คราวก่อน ๆ เป็นต้น
5. เกี่ยวกับประสบการณ์ทางการสอน ครูที่สอนมาแล้ว 25 ปีหรือมากกว่า จะใช้อุปกรณ์การสอนน้อยกว่าครูที่สอนน้อยกว่า 25 ปี แต่ประสบการณ์นี้มีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของการใช้อุปกรณ์การสอนเพียงเล็กน้อย

ในปี พ.ศ. 1964 ซิสเตอร์ แมรี ริชาร์ดคีน เคอร์ก (Sister Mary Richardine Quirk 1965: PP. B111-2) ไค้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาคาทอลิก

ผลของการวิจัยพอสรูปไค้ครั้งนี้

1. โดยทั่วไปในระยะต้นปีการศึกษา 1962-1963 โรงเรียนมีโปรแกรมโสตทัศนศึกษาที่อ่อนอยู่มาก
2. โปรแกรมโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนไม่ค่อยไค้รับการสนับสนุนทางการเงินและยังขาดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่มาก
3. การใช้อุปกรณ์ส่วนมากใช้อุปกรณ์ธรรมดาที่เคยไค้กัน เช่น กระดานดำ บัตรคำ แผ่นที่ ลูกโลก รองลงมาเป็นการใช้ฟิล์มภาพยนตร์ ฟิล์มสทริป เทปบันทึกเสียง และแผ่นเสียง โทรทัศน์ใ้ช้น้อย ภาพโปร่งแสงที่ไค้กับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะยี่งใ้ช้น้อยมาก

4. ครูรู้สึกยุ่งยากในการใช้อุปกรณ์ สาเหตุเนื่องจากสภาพและขนาดของห้องเรียนไม่อำนวยให้

ใน ค.ศ. 1965 โทมัส อแลน คลินตัน (Thomas Allan Clinton 1966: 1983 A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาครูใหม่ในรัฐเท็กซัส โดยมีความมุ่งหมายที่จะค้นหาปัญหาต่าง ๆ ของครูใหม่ การวิจัยใช้ประชากรซึ่งเป็นครูใหม่ในมลรัฐเท็กซัส จำนวน 100 คน และเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน ดังนี้

1. มีความลำบากใจในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ
2. มีปัญหาในการใช้วัสดุทัศนวัสดุให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
3. ไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์เพียงพอ
4. ไม่มีที่เก็บอุปกรณ์
5. การหาแหล่งวัสดุที่คิดทำได้ลำบาก

ในปี ค.ศ. 1971 อาเทอร์ เบอร์รี่ (Arterbury) ได้ศึกษาลักษณะการใช้บริการสื่อการสอน ซึ่งจัดบริหารโดยศูนย์บริการการศึกษาประจำท้องถิ่นในรัฐเท็กซัส พบว่า

1. ยังมีบริการแก่ครูนานเท่าไร ครูยังใช้บริการวัสดุอุปกรณ์มากขึ้นเท่านั้น
2. ครูที่สอนวิชาเฉพาะและครูชั้นประถมศึกษาใช้บริการที่จัดขึ้นโดยศูนย์บริการการศึกษามากกว่าครูชั้นมัธยม
3. ครูตั้ง کمศึกษามีแนวโน้มเป็นผู้ใช้น้อยครั้ง
4. ครูที่ได้รับการอบรมใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์จะใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนมากกว่าครูที่ไม่เคยได้รับการอบรม
5. การรับส่งวัสดุทัศนอุปกรณ์ที่เชื่อถือเข้าเป็นอุปสรรคต่อการใช้

ใน ค.ศ. 1967 รัสเซล ฮาโรลด์ บิชอป (Russell Harold Bishop 1967: 2093-2094) ได้ทำการศึกษาการใช้วิธีสอนภาษาอังกฤษต่างประเทศที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ

โอเรกอน ตามโครงการ FLES (Foreign language Elementary School) หรือโครงการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าวิธีการสอนของครูใช้ไคลด์ลิตีจะต้องใช้กิจกรรมประกอบ เช่น การใช้คนตรี หรือเพลง หรือการแสดงเรื่องตลกสั้น ๆ และการแสดงแบบละคร รวมไปถึงการฝึก (Drills) การแสดงบทบาท (Role Playing) และการฝึกฟัง-พูด อุปกรณ์ที่ใช้ไคลด์ลิตีที่สุดคือ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง แผ่นเสียง เครื่องใช้หูกึ่ง (Arphone) ภาพยนตร์และเกมต่าง ๆ สำหรับวิธีการสอนที่ครูใช้ไม่ได้ผลได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัด แปล การใช้วิธีการอธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ การใช้วิธีฝึกซ้ำ ๆ มากเกินไป การใช้วิธีฝึกฟัง-พูด โดยไม่มีภาพหรือของจริง

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยได้สรุปว่าการสอนที่ดีย่อมจะต้องใช้วิธีสอนหลายอย่าง และใช้อุปกรณ์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะครูที่สอนภาษาอังกฤษนั้นจะต้องเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ

ใน ค.ศ. 1973 อานา บี ซัลแมน (Ana B. Szulman 1973: 2939A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมาของการใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาต่างประเทศและการปรับปรุงเทคนิคการสอนภาษาต่างประเทศ สรุปผลการวิจัยได้ว่า ทักษะพื้นฐานอย่างแรกในการสอนภาษาจะต้องสอนทักษะด้านการพูดก่อน เพื่อให้ให้นักเรียนนำไปใช้ในการสนทนาโต้ตอบได้มีก็นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เช่น การมีห้องปฏิบัติการทางภาษา การสอนภาษาโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง โทรทัศน์ หรือคอมพิวเตอร์ในการสอนบทสนทนาหรือฝึกพูด ครูผู้สอนควรใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้คุ้นเคยอยู่แล้ว เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น

ใน ค.ศ. 1976 กอดวิน วอย ไอโลกา (Godwin Nwoye Iloka 1976: 4223A-4224A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไนจีเรีย สรุปผลการวิจัยได้ว่า ไนจีเรียเป็นประเทศที่ยังก้อยพัฒนาโดยเฉพาะทางการศึกษาอยู่ในระยะแรกเริ่มและเป็นโครงการทดลองอยู่มากในการสอนภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ยังขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนครูนับเป็นปัญหาสำคัญที่สุด อย่างไรก็ตามได้มีการจัดตั้งโครงการฝึกหัดครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เพื่อจะช่วยให้การสอนภาษาอังกฤษได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้

ครูภาษาอังกฤษในประเทศไนจีเรีย ยังให้ความสำคัญกับทักษะด้านการพูดและการอ่านมากที่สุด

ในปี 1979 พาวรีวิน ราบี (Pavin Rabie 1979:3095A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การปรับปรุงวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในโรงเรียนของประเทศอิหร่าน" สรุปผลการวิจัยได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในอิหร่านไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพูด สาเหตุหนึ่ง เนื่องมาจากการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่าง เช่น วัสดุอุปกรณ์การสอนหรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้เพราะค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงมากเกินกว่าที่จะนำมาใช้ได้ ในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยเน้นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมากกว่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนภาษาได้ผลดี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ช่วยว่า จะใช้หรือไม่ หรือใช้ได้เหมาะสมเพียงใด